

NVAO • NEDERLAND

TOETS NIEUWE OPLEIDING

ASSOCIATE DEGREE

SOCIAAL WERK (GEHANDICAPTENZORG)

HOGESCHOOL INHOLLAND

ADVIESRAPPORT

12 SEPTEMBER 2023

Inhoud

1	Procedure NVAO.....	3
2	Nieuwe opleiding.....	4
	2.1 Algemene gegevens.....	4
	2.2 Profiel.....	4
	2.3 Panel.....	4
3	Oordeel.....	6
4	Sterke punten.....	8
5	Aanbevelingen.....	9
6	Beoordeling.....	10
	6.1 Standaard 1: Beoogde leerresultaten.....	10
	6.2 Standaard 2: Programma: oriëntatie.....	11
	6.3 Standaard 3: Programma: inhoud.....	12
	6.4 Standaard 4: Programma: leeromgeving.....	14
	6.5 Standaard 5: Instroom.....	15
	6.6 Standaard 6: Personeel.....	16
	6.7 Standaard 7: Voorzieningen.....	17
	6.8 Standaard 8: Begeleiding.....	18
	6.9 Standaard 9: Kwaliteitszorg.....	19
	6.10 Standaard 10: Toetsing.....	20
	6.11 Graad en CROHO-onderdeel.....	21

1 Procedure NVAO

Het succesvol doorlopen van een procedure toets nieuwe opleiding (TNO) is een voorwaarde voor erkenning door de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO). Pas na deze kwaliteitstoets kan de instelling de bij de opleiding behorende wettelijk beschermde getuigschriften of diploma's afgeven.

De procedure voor een nieuwe opleiding is iets anders dan voor bestaande opleidingen die al zijn geaccrediteerd. Een TNO is een *plan*beoordeling. Na accreditatie valt ook de nieuwe opleiding onder de reguliere accreditatieprocedure.

Een NVAO-panel van deskundigen toetst de kwaliteit van de nieuwe opleiding tijdens een locatiebezoek aan de universiteit of hogeschool. Een discussie tussen *peers* vormt de basis van de beoordeling en resulteert in een adviesrapport. Informatie over de invulling van het locatiebezoek en een overzicht van het bestudeerde materiaal zijn opvraagbaar bij de NVAO.

De beoordeling is gebaseerd op de standaarden zoals beschreven in het Beoordelingskader voor de uitgebreide toets nieuwe opleiding van de NVAO (Stcrt. 2019, nr. 3198). Over de standaarden geeft het panel een gemotiveerd oordeel op een driepuntsschaal: voldoet, voldoet ten dele of voldoet niet. Vervolgens geeft het panel een gemotiveerd eindoordeel over de kwaliteit van de opleiding, ook op een driepuntsschaal: positief, positief onder voorwaarden, of negatief.

Dit adviesrapport bevat de bevindingen, overwegingen en oordelen van het panel alsook de sterke punten en aanbevelingen. Op basis van dit rapport neemt de NVAO een accreditatiebesluit. Een beknopt adviesrapport is eveneens beschikbaar. De NVAO publiceert beide rapporten.¹

Meer informatie over de NVAO-werkwijze en de (tijdelijke) TNO-procedure is te vinden op www.nvao.net.

¹ <https://www.nvao.net/nl/besluiten>

2 Nieuwe opleiding

2.1 Algemene gegevens

Instelling	Hogeschool Inholland
Opleiding	Associate Degree Sociaal Werk (Gehandicaptenzorg)
Varianten	Deeltijd
Graad	Associate Degree
Afstudeerrichtingen	N.v.t.
Locaties	Alkmaar, Haarlem
Studieomvang	120 EC ²
Croho³ onderdeel	

2.2 Profiel

De Associate degree Sociaal Werk gehandicaptenzorg van Hogeschool Inholland leidt studenten op tot professionals Sociaal Werk in de gehandicaptenzorg. De opleiding richt zich op de ondersteuning van mensen in kwetsbare situaties en het vergroten van hun zelfregie. Studenten die de opleiding hebben afgerond, kunnen aan de slag in functies zoals senior begeleider, gespecialiseerd begeleider of regiebegeleider.

De opleiding richt zich vooral op professionals die al enige jaren in de praktijk werkzaam zijn, en heeft een sterk praktijkgericht karakter. Studenten werken minimaal 16 uur per week op hun werkplek aan het realiseren van beroepsproducten en leren daarbij om aangereikte kennis in hun dagelijks werk toe te passen. De Associate degree wordt in deeltijd aangeboden in Alkmaar en Haarlem en kent een studielast van 120 EC.

2.3 Panel

Samenstelling

- Prof. dr. Jean Pierre Wilken (voorzitter). Lector Participatie, Zorg en Ondersteuning Kenniscentrum Sociale Innovatie Hogeschool Utrecht;
- MSc. Carine Aalbers (lid). Domeindeskundige. Projectleider, Hogeschooldocent en Onderwijsontwikkelaar Ad Sociaal werk in de Zorg, Hogeschool Windesheim, Bestuurslid LAdO Zorg, Welzijn en Educatie. Clusterleider Ad Sociaal Werk LAdO ZWE;
- Drs. Peter Droog (lid). Regiodirecteur regio Den Helder 's Heeren Loo; Hiervoor werkzaam als manager Expertisecentrum Advisium, behandeldienst 2018;
- Janique Scharenborg (student-lid). Student Master of Science Pedagogische Wetenschappen: Onderwijs & Innovatie aan de Vrije Universiteit.

Ondersteuning

Jeroen van der Spek (gecertificeerd secretaris)
Anne Klaas Schilder (NVAO beleidsmedewerker en procescoördinator)
Marieke Klijnstra (NVAO beleidsmedewerker en waarnemer)

² European Credits

³ Centraal Register Opleidingen Hoger Onderwijs

Locatiebezoek

Alkmaar, 10 juli 2023

3 Oordeel

Het NVAO-panel oordeelt positief onder voorwaarden over de kwaliteit van de opleiding Associate degree Ad Sociaal Werk (Gehandicaptenzorg) van de Hogeschool Inholland. De opleiding voldoet aan negen van de tien standaarden van het NVAO-kader voor de uitgebreide toetsing.

De Associate degree Sociaal Werk gehandicaptenzorg (hierna: Ad SW-gz) van Hogeschool Inholland bereidt studenten voor op een begeleidingsfunctie in de geestelijke gehandicaptenzorg. De opleiding richt zich op de ondersteuning van mensen in kwetsbare situaties en het vergroten van hun zelfregie. Studenten die de opleiding hebben afgerond, kunnen aan de slag in functies zoals senior begeleider, gespecialiseerd begeleider of regiebegeleider.

De Ad is in nauwe samenspraak met het werkveld ontwikkeld. De keuze om een Ad Sociaal Werk te ontwikkelen die gericht is op de gehandicaptenzorg, is ingegeven door het werkveld. De werkveldpartners hebben vanaf het begin meegedacht over de inhoud van het curriculum, en modules zoals Weerbaarheid zijn op uitdrukkelijk verzoek van het werkveld in het programma opgenomen.

Het panel constateert dat de opleiding in een grote behoefte voorziet. Actuele ontwikkelingen, zoals de toenemende complexiteit van de zorg en de nadruk op preventie, zorgen ervoor dat er op de arbeidsmarkt steeds meer behoefte is aan professionals die met complexe problemen kunnen omgaan en de 'juiste vraag' weten te stellen.

Het programma van de opleiding bestaat uit 17 modules, die zijn verdeeld over twee jaar. In het eerste jaar vergroten de studenten hun basiskennis op het gebied van sociaal werk. In het tweede jaar doorlopen studenten verdiepende modules zoals Werken aan Gedragsverandering, Methodiek op Maat, en Onderzoek en in de Praktijk Innoveren. Naast de losse modules volgen de studenten een doorlopende programmaliijn Professionele Ontwikkeling. In deze leerlijn, die als een rode draad door het curriculum loopt, ontwikkelen studenten zich tot 'reflectieve en kritische beroepsbeoefenaars' met een onderzoekende houding.

Het panel is van mening dat de opleiding een gevarieerd en interessant programma heeft samengesteld, dat relevant is voor de beroepspraktijk. Het panel vindt wel dat de specialistische kennis over de gehandicaptenzorg nog onvoldoende in het programma is uitgewerkt. Het panel vraagt de opleiding dan ook om het komende jaar duidelijk in kaart te brengen hoe ze deze kennis in de opleiding wil integreren.

De opleiding heeft ervoor gekozen om de beroepspraktijk centraal te stellen. Studenten werken op hun werkplek onder begeleiding van een werkplekcoach aan het realiseren van beroepsproducten en het uitvoeren van opdrachten. Daarnaast zijn studenten een dag per week actief in de zogeheten leerwerkplaats. Deze werkplaats biedt studenten de ruimte om aan hun beroepsproducten te werken, elkaar feedback te geven en ervaringen uit te wisselen. Het panel stelt vast dat het de combinatie van werkplekieren en leerwerkplaatsen voor een gevarieerde onderwijsomgeving zorgt en goed aansluit bij een doelgroep van professionals die studie en werk combineren.

Het panel heeft kennis gemaakt met een bevoegen docententeam dat inhoudelijk en didactisch goed onderlegd is. Het panel merkt wel op dat de huidige docenten weinig tot geen ervaring hebben met onderwijs op Ad-niveau. Het panel raadt de opleiding dan ook aan om bij bestaande Ad-opleidingen succesfactoren en valkuilen in kaart te brengen om daarvan te kunnen leren. Het panel adviseert de opleiding tevens om de kennis van docenten met betrekking tot het werkveld verder te verstevigen.

Als laatste punt stelt het panel vast dat de opleiding een gevarieerd toetsingsprogramma heeft samengesteld. In de toetsing is een belangrijke rol weggelegd voor het geven en ontvangen van feedback en ligt de nadruk op beroepsauthentieke opdrachten of beroepsproducten. Het panel constateert dat de toetsing het praktijkgerichte karakter van de opleiding daardoor goed ondersteunt.

Voorwaarden inclusief termijn

1. Het panel stelt als voorwaarde dat de opleiding binnen een jaar uitwerkt hoe zij specialistische kennis en ervaring vanuit de gehandicaptenzorg binnen de opleiding kan integreren.

Standaard	Oordeel
1. Beoogde leerresultaten	Voldoet
2. Programma: oriëntatie	Voldoet
3. Programma: inhoud	Voldoet ten dele
4. Programma: leeromgeving	Voldoet
5. Instroom	Voldoet
6. Personeel	Voldoet
7. Voorzieningen	Voldoet
8. Begeleiding	Voldoet
9. Kwaliteitszorg	Voldoet
10. Toetsing	Voldoet
<i>Eindoordeel</i>	<i>positief onder voorwaarden</i>

4 Sterke punten

Het panel constateert de onderstaande sterke punten:

1. Onderwijsleeromgeving – De combinatie van werkplekleren en leerwerkplaatsen past goed bij de doelgroep van professionals die studie en werk combineren.
2. Co-creatie – De opleiding is in nauwe samenspraak met het werkveld ontwikkeld.
3. Onderzoekende houding – De opleiding besteedt veel aandacht aan het ontwikkelen van een onderzoekende en kritische houding en bereidt studenten daarmee voor op werk in een complexe omgeving.
4. Student Succes Centrum – Studenten kunnen in het Student Succes Centrum terecht voor laagdrempelige ondersteuning door studentbuddy's.
5. Docententeam – De opleiding wordt verzorgd door een team van zeer betrokken docenten, met expertise uit verschillende relevante vakgebieden.

5 Aanbevelingen

Met het oog op de verdere ontwikkeling van de opleiding doet het panel een aantal aanbevelingen. Deze aanbevelingen doen geen afbreuk aan het positieve oordeel over de kwaliteit van de opleiding.

1. Visie – Werk een visie uit waarin de opleiding weergeeft hoe zij zich verhoudt tot actuele ontwikkelingen in de gehandicaptenzorg.
2. Netwerk – Verstevig de contacten met werkgevers en netwerkorganisaties, en kijk daarbij ook buiten de regio. Deze contacten zijn van belang omdat de beoogde opleiding de eerste Ad in Nederland is die zich op de verstandelijk gehandicaptenzorg richt.
3. Specialistische expertise – Breng duidelijk in kaart hoe de opleiding meer specialistische kennis uit het werkveld of onderzoek gaat binnenhalen.
4. Werkplekleren – Maak duidelijke afspraken om te borgen dat studenten op hun werkplek betekenisvol blijven leren en hun leerproces in goede banen wordt geleid en leg vast hoe de opleiding de kwaliteit van het werkplekleren borgt.
5. Cliëntvertegenwoordiging – Zorg ervoor dat in de beroepenveldcommissie ook cliënten en verwanten vertegenwoordigd zijn.

6 Beoordeling

6.1 Standaard 1: Beoogde leerresultaten

De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

Oordeel

Voldoet

De Associate degree Sociaal Werk gehandicaptenzorg (hierna: Ad SW-gz) van Hogeschool Inholland leidt studenten op tot breed georiënteerde professionals Sociaal Werk, die actief zullen zijn in de gehandicaptenzorg. De opleiding richt zich op de ondersteuning van mensen met een verstandelijke beperking en het vergroten van participatie en zelfregie. Afgestudeerde professionals Sociaal Werk stimuleren hun cliënten om zo zelfstandig mogelijk aan de maatschappij deel te nemen en doen dat zoveel mogelijk in samenwerking met de cliënten zelf, hun netwerk, vrijwilligers en andere professionals. Studenten die de opleiding hebben afgerond, kunnen aan de slag in functies zoals senior begeleider, gespecialiseerd begeleider of regiebegeleider.

De Ad speelt in op een aantal actuele opgaven in de (gehandicapt)zorg, zoals de toenemende complexiteit van de zorg, de nadruk op preventie en de groeiende zorgvraag op het snijvlak van gezondheid en welzijn. Deze ontwikkelingen zorgen voor een snel toenemende behoefte aan professionals op niveau 5, die een breed spectrum aan vragen kunnen overzien en vak- en teamoverstijgend te werk kunnen gaan.

De opleiding heeft vijf beoogde leerresultaten vastgesteld, die zijn geformuleerd op niveau 5 van het European Qualification Framework (EQF) en het Nederlands kwalificatieraamwerk (NLQF). De leerresultaten zijn afgeleid van het landelijk opleidingsprofiel Sociaal Werk, dat 11 hogescholen in 2023 hebben opgesteld. Dit profiel biedt aangesloten hogescholen de ruimte om in de opleiding eigen inkleuring aan te brengen of eigen specialisaties op te nemen. De Ad SW-gz heeft deze ruimte ingevuld door zich te richten op de context van de gehandicaptenzorg, en de doelgroep verstandelijk gehandicapt.

Het panel constateert dat de opleiding in een grote behoefte voorziet. Volgens de werkveldvertegenwoordigers die het panel sprak, is er in de gehandicaptenzorg een stijgende vraag naar professionals, die overweg kunnen met de toenemende complexiteit van de verschillende doelgroepen. Uit het gesprek bleek dat vacatures voor senior begeleider - een mogelijke functie voor uitstromende Ad-ers - soms drie jaar of langer openstaan. De betrokken werkgevers zien dan ook het liefst 'zoveel mogelijk' studenten aan de opleiding beginnen.

Het panel stelt vast dat de inbreng van het werkveld duidelijk in het programma is terug te zien. Op aanraden van het werkveld heeft de opleiding in het tweede jaar een module opgenomen die is gewijd aan het thema weerbaarheid. In deze module leren professionals hun eigen grenzen te herkennen en zich weerbaar op te stellen ten opzichte van cliënten met agressief of intimiderend gedrag. Verder besteedt de opleiding in de methodische leerlijn op verzoek van het werkveld onder meer aandacht aan systeemgericht werken.

Bevindingen en overwegingen

Het panel ziet veel potentieel in de opleiding. Met de keuze om een Ad Sociaal Werk te ontwikkelen die gericht is op de gehandicaptenzorg, heeft de opleiding volgens het panel 'goud in handen'. De Ad heeft een uniek profiel en kan zich ontwikkelen tot een modelopleiding voor de rest van het land. De beoogde

leerresultaten zijn in lijn met het landelijke profiel Ad Social Work en passen bij een opleiding op hbo-5 niveau.

Het panel adviseert de opleiding wel om scherper af te bakenen waar de opleiding toe opleidt. Het informatiedossier wekt de indruk dat de Ad studenten opleidt tot specialisten in de verstandelijke gehandicaptenzorg. Naar de mening van het panel zijn Ad-ers die de opleiding hebben afgerond generalisten, die weliswaar vertrouwd zijn met de context van de gehandicaptenzorg, maar ook in andere sectoren als professional Sociaal Werk aan de slag zouden kunnen.

Het panel stelt vast dat de opleiding werkgevers in de sector goed weet te vinden, en dat er met sommige partners al intensief wordt samengewerkt. Het panel merkt wel op dat het netwerk van de opleiding vooral regionaal georiënteerd is. Het panel geeft de opleiding dan ook als aanbeveling om bij de samenwerking met het werkveld over de grenzen van de regio heen te kijken, en ook aansluiting te zoeken bij nationale ontwikkelingen en organisaties, zoals landelijke kenniscentra en (academische) werkplaatsen.

Het panel stelt verder vast dat de formele contacten met het werkveld op dit moment nog via de brede beroepenveldcommissie verlopen, die voor de bacheloropleiding Sociaal Werk in het leven is geroepen. Het panel was blij om te horen dat de opleiding bezig is met het instellen van een beroepenveldcommissie die zich specifiek op de nieuwe Ad richt. Het panel adviseert de opleiding om bij de samenstelling van deze commissie management, beleid, uitvoering en inhoudsdeskundigen te betrekken. Het panel raadt de opleiding tevens aan om in de beroepenveldcommissie een of twee cliënten en verwanten als ervaringsdeskundigen op te nemen.

Samenvattend is het panel van mening dat Hogeschool Inholland met de Ad SZ-gz een vernieuwende opleiding heeft gerealiseerd, die in een grote behoefte voorziet. De beoogde leerresultaten worden periodiek geëvalueerd, zijn goed uitgewerkt en voldoen aan de wensen van het werkveld. Het panel is van mening dat standaard 1 voldoet.

6.2 Standaard 2: Programma: oriëntatie

Het programma maakt het mogelijk om passende (professionele of academische) onderzoeks- en beroepsvaardigheden te realiseren.

Oordeel

Voldoet

De Ad SW-gz wordt in deeltijd aangeboden en kent een studielast van 120 EC. De opleiding heeft een sterk praktijkgericht karakter. Studenten werken minimaal 16 uur per week op een werkplek aan het realiseren van beroepsproducten, zoals het voeren van een cliëntgesprek, het opstellen van een begeleidingsplan of de evaluatie van passende cliëntactiviteiten. Deze werkwijze zorgt ervoor dat studenten vanaf dag één in de beroepspraktijk actief zijn, en aangereikte kennis en ontwikkelde vaardigheden direct in hun eigen werkomgeving kunnen toepassen.

Volgens de opleiding is het belangrijk dat toekomstig professionals oplossingsgericht kunnen anticiperen op vraagstukken die ze in beroepspraktijk tegenkomen. De opleiding besteedt dan ook veel aandacht aan het ontwikkelen van een onderzoekende en kritische houding. In het eerste jaar starten de studenten met het onderzoeken van normen en waarden van zichzelf en anderen. In het tweede jaar leren de studenten onder meer hoe ze een onderzoekende houding kunnen inzetten om binnen een intra- of extramurale context verbeteringen te realiseren. Tenslotte werken studenten in de afstudeermodule

Onderzoek en in praktijk innoveren aan een verbetervraagstuk uit de beroepspraktijk. In deze module moeten de studenten ook laten zien dat hun onderzoekende en kritische houding in voldoende mate ontwikkeld is.

Bevindingen en overwegingen

Het panel stelt vast dat de beroepsvaardigheden van de Ad sterk op de dagelijkse praktijk gericht zijn. Studenten ontwikkelen op hun werkplek de houding en vaardigheden die nodig zijn voor de uitoefening van hun toekomstige beroepsrol, en worden daarbij geholpen door levensechte opdrachten die gestaag opbouwen in complexiteit.

Het panel is positief over de manier waarop de opleiding de onderzoekende houding in het programma heeft verankerd. De onderzoekende houding is mooi vertaald in een onderzoekleerlijn, waarin de nadruk ligt op het ontwikkelen van reflectief vermogen en een kritische houding. De studenten ontwikkelen zich hierdoor tot professionals die op locatieniveau complexe problemen overzien en 'de juiste vraag' weten te stellen. Het panel vraagt de opleiding wel om nog iets scherper af te bakenen wat passende onderzoekvaardigheden op Ad-niveau zijn, zodat de onderzoekleerlijn zich duidelijk van de bacheloropleiding onderscheidt.

Samenvattend is het panel van mening dat de oriëntatie en invulling van het programma passen bij een Ad-opleiding. In het programma is voldoende aandacht voor beroepsgerichte competentieontwikkeling. Het ontwikkelen van passende onderzoeks- en beroepsvaardigheden wordt onder meer geborgd door de opdrachten die studenten op hun werkplek uitvoeren. Het panel is van mening dat standaard 2 voldoet.

6.3 **Standaard 3: Programma: inhoud**

De inhoud van het programma biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde leerresultaten te bereiken.

Oordeel

Voldoet ten dele

De Ad SW-gz bestaat uit 17 modules die zijn verdeeld over twee jaar. In elke module werken studenten aan een specifieke leeruitkomst die verder is gespecificeerd in een aantal leerdoelen. De module-leeruitkomsten zijn zoveel mogelijk geformuleerd als zichtbaar en toetsbaar gedrag in de beroepspraktijk. De leeruitkomsten en leerdoelen zijn gekoppeld aan de leerresultaten en de BoKS-elementen uit het landelijke opleidingsprofiel.

In het eerste studiejaar vergroten de studenten hun basiskennis op het gebied van sociaal werk en komen onderwerpen zoals Systeem- en Netwerkgericht Werken, Ontwikkeling en Opvoeding en Ethiek in de Zorg aan de orde. In het tweede jaar ligt de nadruk meer op de professionele ontwikkeling van studenten en doorlopen studenten verdiepende modules zoals Werken aan Gedragsverandering, Methodiek op Maat, en Onderzoek en in de Praktijk Innoveren.

Naast de losse modules volgen de studenten een doorlopende programmalijn Professionele Ontwikkeling. In deze leerlijn, die als een rode draad door het curriculum loopt, ontwikkelen studenten zich tot 'reflectieve en kritische beroepsbeoefenaars' met een onderzoekende houding. De studenten worden hierbij onder meer ondersteund door een training socialisatie, begeleiding in de praktijk en intervisie.

Volgens het informatiedossier richt de opleiding zich op de toenemende complexiteit van de zorg. Het panel vroeg zich af hoe deze complexiteit in het programma tot uitdrukking komt. Volgens de opleiding krijgen professionals Sociaal Werk in de gehandicaptenzorg steeds meer te maken met doelgroepen met een complexe problematiek, zoals mensen met een licht verstandelijke beperking (LVB) en gedragsproblematiek, moeilijk verstaanbaar gedrag (MVG) of een ernstige meervoudige beperking (EMB). Ook de wijze waarop de zorg is georganiseerd wordt steeds complexer. Dit betekent onder meer dat zorgprofessionals steeds vaker met meerdere zorgaanbieders en financieringsstromen te maken krijgen, en in toenemende mate interdisciplinair en interprofessioneel moeten kunnen werken. De opleiding besteedt aan beide vormen van complexiteit aandacht, en stelt daarbij het perspectief en belang van de cliënt centraal. Voor het panel bleef het echter onduidelijk in welke mate en op welke wijze dit gebeurt. Het panel vroeg zich tevens af welke aspecten van complexiteit bij het Ad-niveau horen en welke bij het hbo-bachelor of universitair niveau.

Het panel vroeg zich ook af hoe de opleiding studenten voorbereidt op een diversiteit-sensitieve manier van werken. Volgens de opleiding zijn diversiteit en inclusie belangrijke aandachtspunten in het onderwijsprogramma. De opleiding probeert in casussen zoveel mogelijk verschillende groepen aan bod te laten komen en gaat actief met studenten in gesprek over hun eigen (praktijk)ervaringen. In de module Empowerment reikt de opleiding bovendien theorie aan over hoe zorgprofessionals kunnen bijdragen aan de emancipatie en empowerment van cliënten en cliëntgroepen. Het panel wijst de opleiding erop dat in dit verband ook het VN-Verdrag Handicap een belangrijk document is.

Het panel vroeg zich tenslotte af hoe de opleiding haar oriëntatie op de gehandicaptenzorg in het programma invult. Volgens de opleiding is deze inkleuring onder meer terug te zien in modules zoals Methodiek op Maat en Psychopathologie. Dat neemt niet weg dat het programma in de ogen van het panel nog een vrij generiek karakter heeft. Het panel vroeg zich dan ook af hoe de opleiding studenten voorbereidt op het werken met specifieke doelgroepen, zoals mensen met moeilijk verstaanbaar gedrag, verslavings- of psychiatrische problematiek. Uit gesprekken tijdens de visitatie blijkt dat studenten vooral in de context van het werkplekleren met specifieke aspecten van de gehandicaptenzorg in aanraking komen. Verder vult de opleiding het aanreiken van specialistische kennis onder meer in door aanvullende literatuur en themamiddagen met gastsprekers uit het werkveld.

Bevindingen en overwegingen

Het panel is van mening dat de opleiding een aantrekkelijk programma heeft gerealiseerd. Het curriculum biedt veel variatie en kent een logische opbouw. De beoogde leerresultaten zijn goed uitgewerkt in leeruitkomsten en leerdoelen en de modulebeschrijvingen zijn helder. Het panel vindt het positief dat de opleiding gericht stilstaat bij empowerment en inclusie. Het panel adviseert de opleiding wel om meer input vanuit inhoudsdeskundigheid, ervaringsdeskundigheid en onderzoek binnen de leeractiviteiten in te bedden en nog gericht aandacht te besteden aan inclusiegericht werken en methoden om te werken aan inclusie.

Het panel merkt ook op dat de opleiding het accent lijkt te leggen op instrumentele kennis en methodische vaardigheden en minder aandacht geeft aan relationele en communicatieve vaardigheden die van belang zijn om op een gelijkwaardige relatie op te bouwen met de client en zijn netwerk. Het panel adviseert de opleiding dan ook om dit aspect meer nadruk te geven in het programma.

Het panel merkt verder op dat het programma nog onvoldoende laat zien hoe de opleiding aankijkt tegen actuele thema's in de in de gehandicaptenzorg. Het panel geeft de opleiding dan ook als aanbeveling om een visie te formuleren, waarin zij aangeeft hoe ze zich verhoudt tot actuele ontwikkelingen zoals de ambulantisering van de WLZ-zorg. Het panel raadt de opleiding aan om in deze visie ook aandacht te besteden aan kaders zoals de Visie 2030 van de Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland en het VN-verdrag Handicap.

Tenslotte constateert het panel dat de generieke kennis op het gebied van sociaal werk goed in het programma naar voren komt. Het panel heeft echter de indruk dat de specialistische expertise die nodig is voor het werken met complexe ondersteuningssituaties niet duidelijk genoeg in de opleiding is geborgd. Het panel is van mening dat dit aspect van de opleiding verder uitgewerkt moet worden, zodat er ook een duidelijk kader is waarbinnen gastlessen en workshops een plek krijgen en er een goede mix ontstaat tussen de generieke expertise van het eigen docententeam en specialisten uit het werkveld. Het panel is tevens van mening dat de opleiding, in aansluiting op haar profiel, nog scherper moet afbakenen welke kennis en vaardigheden nodig zijn voor een Ad-functie in de verstandelijk gehandicaptenzorg,

Samenvattend is het panel van mening dat standard 3 ten dele voldoet. Het panel verbindt hieraan de voorwaarde dat de opleiding binnen een jaar uitwerkt hoe zij specialistische expertise met betrekking tot de complexiteit van de gehandicaptenzorg binnen de opleiding integreert en borgt. Het panel doet daarbij alvast de suggestie om in het programma diverse workshops van deskundigen aan te bieden rond thema's zoals moeilijk verstaanbaar gedrag, empowerment en kwartier maken, autisme, schuldenproblematiek en verslaving.

6.4 **Standaard 4: Programma: leeromgeving**

De vormgeving van het programma zet aan tot studeren en biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde leerresultaten te bereiken.

Oordeel

Voldoet

De opleiding ziet de verbinding met de beroepspraktijk als een onmisbaar onderdeel van de Ad. In de onderwijsleeromgeving is dan ook een prominente rol ingeruimd voor het werkplekleren. Studenten werken op hun werkplek onder begeleiding van een werkplekcoach aan het realiseren van beroepsproducten en het uitvoeren van opdrachten. Het werkplekleren biedt studenten de mogelijkheid om kennis en vaardigheden aan de beroepspraktijk te toetsen, en zich te ontwikkelen in de interactie met cliënten en collega's.

De studenten worden op de werkplek begeleid door een werkplekcoach, die regelmatig met de studenten begeleidings- en voortgangsgesprekken voert en feedback geeft op de praktijkopdrachten. Om de voortgang van het leerproces in goede banen te leiden voeren student, werkplekcoach en leercoach van de opleiding in beide leerjaren een start- en een eindgesprek. Tijdens deze gesprekken komen het persoonlijk leerplan en de studieresultaten van de studenten uitvoerig aan bod. De werkplekcoach heeft tevens een adviserende stem in de eindbeoordeling.

Het leren op de werkplek wordt ondersteund door een aantal onderwijsactiviteiten die zich op de hogeschool afspelen. Studenten komen één dag per week bij elkaar voor theorieonderwijs, training en bijeenkomsten in de leerwerkplaats (LWP). In de LWP komen theorie, training en praktijk bij elkaar, werken studenten aan hun beroepsproducten en geven experts uit het werkveld gastlessen. Het panel merkt echter op dat inhoud en frequentie van deze gastlessen op dit moment nog niet duidelijk zijn. De LWP is opgezet vanuit de visie dat studenten vooral in interactie met elkaar en hun docenten leren. Om dit proces te stimuleren, worden de studenten continu uitgedaagd om elkaar peerfeedback te geven en terug en vooruit te kijken op hun ontwikkeling als sociaal werker. Bovendien biedt de opleiding in de LWP regelmatig ondersteunende workshops aan rond onderwerpen zoals informatievaardigheden, samenwerken, projectmatig werken en het ontwikkelen van onderzoekend vermogen.

Bevindingen en overwegingen

Het panel is positief over de onderwijsleeromgeving. De combinatie van werkplekleren, leren in leerwerkplaatsen, colleges en zelfstudie biedt voldoende variatie en past goed bij een doelgroep van professionals die studie en werk combineren. Het leren in de LWP stimuleert studenten om over de grenzen van hun vakgebied heen te kijken en helpt hen bij de vormgeving van hun eigen leerproces.

Het panel constateert ook dat het werkplekleren een hele mooie manier is om de praktijk de opleiding 'binnen te halen'. Studenten werken binnen de context van hun eigen werkomgeving aan opdrachten of beroepsproducten, waardoor hun leerervaringen meer betekenis krijgen, en ze in de dagelijkse praktijk ontdekken wat er van een Ad-er Sociaal Werk wordt gevraagd.

Het panel vroeg zich wel af hoe de opleiding de kwaliteit van het werkplekleren borgt. Uit de gesprekken met de opleiding blijkt dat de kwaliteit van het werkplekleren vooral geborgd is door afspraken vooraf. De opleiding heeft een set criteria vastgesteld waaraan werkplek en werkplekbegeleider moeten voldoen. Zo hanteert de opleiding het criterium dat de werkbegeleider minimaal over een afgeronde hbo-bacheloropleiding dient te beschikken. Uit het gesprek kwam ook naar voren dat de opleiding de verantwoordelijkheid voor het leerproces primair bij de student zelf legt. Het panel kan zich in deze opvatting vinden, maar zou graag zien dat de opleiding meer garanties inbouwt om te borgen dat studenten op hun werkplek daadwerkelijk betekenisvolle leerervaringen opdoen.

Het panel geeft de opleiding dan ook als aanbeveling om duidelijker vast te leggen hoe zij de kwaliteit van het werkplekleren borgt, en daarbij afspraken te maken over zaken als de monitoring van het leerproces, de wederzijdse verantwoordelijkheden en de frequentie waarin opleiding en werkplek contact hebben.

Samenvattend is het panel van mening dat de onderwijsleeromgeving goed is vormgegeven. De opleiding heeft ervoor gekozen om de werkomgeving van de student centraal te stellen, waardoor het onderwijs dichtbij de belevingswereld van de studenten staat. Het panel is dan ook van mening dat standaard 4 voldoet.

6.5 Standaard 5: Instroom

Het programma sluit aan bij de kwalificaties van de instromende studenten.

Oordeel

Voldoet

De Ad SW-gz richt zich op studenten die zich verder willen ontwikkelen in het begeleiden van mensen met een verstandelijke beperking en complexe problematiek. Studenten die de opleiding willen volgen, moeten minimaal over een havo-, vwo- of mbo-4 diploma beschikken. Kandidaten van 21 jaar of ouder die niet aan deze eisen voldoen, kunnen met behulp van de 21+ toets laten zien dat ze een reële kans hebben om de opleiding succesvol af te ronden. Omdat werkplekleren een belangrijk onderdeel is van de Ad, gaat de opleiding ervan uit dat studenten minimaal 16 uur per week op een relevante werkplek actief zijn. Deze werkplek kan betaald of onbetaald zijn.

Om na te gaan of de opleiding aansluit bij de kwalificatie van de instromende studenten, voert de opleiding met elke student een intakegesprek. Tijdens dit gesprek komen zaken aan bod zoals thuisituatie, interesses, leervoorkeuren en de werkplek van de student. Het intakegesprek mondt uit in een niet-bindend advies.

Bevindingen en overwegingen

Het panel is van mening dat de instroomeisen goed beschreven en realistisch zijn. De opleiding heeft een duidelijk beeld van de studenten die kunnen binnenkomen. Uit de gesprekken die het panel tijdens de visitatie voerde, blijkt dat de opleiding zich vooral richt op professionals die al een paar jaar in de gehandicaptenzorg werkzaam zijn en studenten die net hun mbo-4 opleiding hebben afgerond. Dat neemt niet weg dat de opleiding ook openstaat voor zij-instromers en studenten met een havo-diploma. Het panel raadt de opleiding wel aan om goed te blijven monitoren of de studievaardigheden en basiskennis van alle instromende studenten toereikend zijn, en daarbij vooral aandacht te besteden aan studenten die net hun havo-opleiding hebben afgerond. Het panel adviseert de opleiding tevens om vooraf scenario's te bedenken voor de verschillende studenttypen, zodat studenten met een verschillende achtergrond op maat begeleid kunnen worden en samen een krachtige leergemeenschap kunnen vormen.

Het panel is van mening dat standaard 5 voldoet.

6.6 Standaard 6: Personeel

Het docententeam is gekwalificeerd voor de inhoudelijke en onderwijskundige realisatie van het programma en de omvang ervan is toereikend.

Oordeel

Voldoet

Het onderwijs van de Ad SW-gz wordt verzorgd door een kernteam van 17 docenten. Deze docenten zijn ook actief in de voltijd bachelor en de flexibele deeltijdopleiding Sociaal Werk. De docenten brengen veel kennis en ervaring mee uit uiteenlopende vakgebieden, maar zijn ook didactisch onderlegd. Alle kerndocenten hebben de basiskwalificatie didactische bekwaamheid (BDB) afgerond of beschikken over een basiskwalificatie examinering (BKE) in combinatie met hun pedagogische bevoegdheid. De opleiding hanteert het uitgangspunt dat nieuwe docenten binnen twee jaar hun BDB moeten behalen. Bovendien werft de opleiding op dit moment uitsluitend nog personeel met een hbo- of een wo-master.

Naast de inzet van vaste docenten nodigt de opleiding regelmatig gastsprekers uit voor de leerwerkplaats. In deze leerwerkplaats kunnen thema's aan de orde komen zoals LVB-problematiek, verslavingszorg en ervaringsdeskundigheid.

De opleiding hecht er veel waarde aan dat docenten zich 'in brede zin' ontwikkelen. Het opleidingsmanagement gaat dan ook regelmatig met docenten in gesprek om te bepalen wat hun individuele scholingsbehoefte is. Bovendien organiseert de opleiding minimaal vier keer per collegejaar gezamenlijke opleidingsdagen, waarin ruimte is voor professionaliseringsactiviteiten rondom verschillende thema's. Naast de professionalisering van de eigen docenten besteedt de opleiding ook aandacht aan de deskundigheidsbevordering van de werkplekcoaches. De coaches worden met behulp van documentatie en digitale voorlichtingsbijeenkomsten meegenomen in de onderwijsvisie van de opleiding en voorbereid op hun rol als coach.

Bevindingen en overwegingen

Het panel is positief over het docententeam. De docenten zijn erg gemotiveerd en zijn inhoudelijk en didactisch sterk onderlegd. Het panel signaleert wel dat er in het docententeam nog weinig specifieke kennis is op het gebied van gehandicaptenzorg. Het panel vroeg zich dan ook af hoe de opleiding in deze expertise voorziet. Uit de gesprekken die het panel tijdens de visitatie voerde, blijkt dat de opleiding dit deels gaat ondervangen door de inzet van gastdocenten. De opleiding heeft de afgelopen jaren een netwerk opgebouwd van specialisten die in de opleiding workshops kunnen verzorgen in de

leerwerkplaatsen, maar het panel heeft nog geen goed beeld gekregen hoe groot het aandeel van deze workshops in de opleiding zal zijn.

Het panel merkt tevens op dat het docententeam nog geen ervaring heeft met Ad-onderwijs. Het panel vroeg zich dan ook af hoe het team zich voorbereidt op de overstap naar deze onderwijsvorm. Volgens de docenten laat het Ad-niveau zich voor een groot deel vergelijken met het eindniveau van het tweede jaar van deeltijd- en voltijd bacheloropleiding. Daar komt bij dat het team in de flexibele deeltijdopleiding al veel lessen heeft geleerd die ook toepasbaar zijn op de Ad. Uit de ervaringen in deze opleiding blijkt onder meer dat deeltijdstudenten het beste gedijen in een programma dat hen een duidelijke structuur biedt, en uitgaat van een gestaag oplopende mate van complexiteit.

Volgens de docenten is het borgen van niveau 5 vooral een kwestie van ervaring. De module Methodiek op Maat, die Inholland onlangs bij wijze van pilot aan een aantal studenten aanbood, heeft het team al een goed inzicht gegeven in het gewenste tempo, de ondersteuningsbehoefte en moeilijkheidsgraad die bij Ad-studenten passen. In de volgende pilotmodule, Ontwikkeling en Opvoeding, hoopt de opleiding deze kennis verder uit te breiden. De komende periode zal het docententeam bovendien veel tijd investeren in het kalibreren van de leeruitkomsten.

Het panel stelt vast dat opleiding en docententeam een vrij goed beeld hebben van het beoogde niveau van de opleiding. Het panel raadt de opleiding niettemin aan om ook andere Ad's te bezoeken en gericht op zoek te gaan naar succesfactoren én valkuilen. Het panel adviseert de opleiding tevens om de praktijkervaring op het gebied van gehandicaptenzorg blijvend te onderhouden en vast te leggen in een team professionaliseringsplan.

Samenvattend is het panel van mening dat het docententeam goed is toegerust voor het verzorgen van de nieuwe opleiding. De docenten zijn enthousiast en ervaren, maar weten ook wat ze nog te leren hebben. Het panel stelt vast dat standaard 6 voldoet.

6.7 Standaard 7: Voorzieningen

De huisvesting en de materiële voorzieningen zijn toereikend voor de realisatie van het programma.

Oordeel

Voldoet

De Ad SW-gz wordt aangeboden op twee locaties van Hogeschool InHolland: Haarlem en Alkmaar. Volgens het informatiedossier streeft de opleiding ernaar studenten een 'adequate en inspirerende' leeromgeving te bieden. Studenten hebben op beide locaties de beschikking over goede studiefaciliteiten, zoals studieruimten in diverse afmetingen, gesprekruimtes voor kleine en grote groepen, bibliotheekvoorzieningen en vaste computers. De opleiding beschikt tevens over een speciale ruimte waar videoclips, kennisclips en blogs kunnen worden opgenomen.

Tijdens een rondleiding door het gebouw in Alkmaar heeft het panel kunnen constateren dat de voorzieningen gevarieerd, modern en ruim opgezet zijn. De opleiding heeft relatief weinig grote klaslokalen, maar beschikt over veel lounges en open werkplekken, die passen bij de filosofie om studenten vooral in kleine groepen te laten leren.

De opleiding gebruikt Moodle als digitale leeromgeving. Op dit platform kunnen studenten onder meer met medestudenten aan opdrachten werken, peer-feedback en expert-feedback krijgen en geven, en

vragen stellen aan een docent. Op Moodle vinden studenten tevens alle relevante informatie zoals leermaterialen, verwijzingen naar bronnen, studiewijzers en studiehandleidingen. Docenten kunnen op Moodle aanvullend lesmateriaal plaatsen, zoals videomateriaal of links naar interessante websites.

Bevindingen en overwegingen

Het panel is enthousiast over de digitale leeromgeving Moodle. Dit platform biedt studenten veel mogelijkheden en is overzichtelijk en gebruiksvriendelijk ingericht. Het panel stelt wel vast dat het werkveld nog geen toegang heeft tot de digitale leeromgeving. Het panel raadt de opleiding aan om ervoor te zorgen dat werkveldbegeleiders de digitale leeromgeving kunnen inzien.

Het panel signaleert dat de opleiding rekening heeft gehouden met de diversiteit van de studentenpopulatie. De opleiding beschikt onder meer over een genderneutraal toilet en een stilte/gebedsruimte, waar studenten zich desgewenst kunnen terugtrekken.

Omdat het locatiebezoek in Alkmaar plaatsvond, kon het panel zich geen oordeel vormen over de voorzieningen in Haarlem. Uit de gesprekken met de opleiding blijkt echter dat de faciliteiten gelijkwaardig zijn en dat Inholland in Haarlem over een uitgebreide campus beschikt.

Samenvattend is het panel van mening dat de voorzieningen van de opleiding van goede kwaliteit zijn. De faciliteiten zijn modern en toegankelijk en de leeromgeving is met aandacht voor diversiteit en inclusie ingericht. Het panel is van mening dat standaard 7 voldoet.

6.8 Standaard 8: Begeleiding

De studiebegeleiding en de informatievoorziening aan studenten bevorderen de studievoortgang en sluiten aan bij de behoefte van studenten.

Oordeel

Voldoet

De Ad SW-gz besteedt veel aandacht aan studentbegeleiding. Elke student heeft een eigen leercoach die een jaar lang als eerste aanspreekpunt fungeert. De coaches houden de studievoortgang in de gaten, voeren regelmatig coachingsgesprekken met de studenten en denken mee over de invulling en uitvoering van opdrachten en beroepsproducten. De opleiding gaat hierbij uit van een geleidelijk oplopende mate van zelfstandigheid. In het eerste studiejaar krijgen studenten relatief veel begeleiding en is de complexiteit van de vraagstukken relatief beperkt, in het tweede jaar werken studenten steeds zelfstandiger aan opdrachten, die steeds verder 'gelaagd' zijn.

Ook de werkplekcoach vervult een belangrijke rol in het begeleidingsproces. De werkplekcoach helpt de studenten om de aangereikte theorie in praktijk te brengen en vervult daarbij vooral een signaalfunctie. Wanneer een student in zijn of haar leerproces dreigt vast te lopen, geeft de werkplekcoach dat aan in het voortgangsgesprek met student en leercoach.

Studenten die behoefte hebben aan extra ondersteuning, kunnen contact zoeken met een decanaat. Het decanaat kan onder meer hulp bieden aan studenten die door persoonlijke omstandigheden tijdelijk niet aan hun studie toekomen. Op elke locatie van Inholland is bovendien een Student Success Centrum aanwezig dat het studentenwelzijn op verschillende manieren ondersteunt.

Bevindingen en overwegingen

Het panel is van mening dat de begeleiding goed is vormgegeven. Studiebegeleiding en informatievoorziening sluiten goed aan op het feit dat de meeste studenten studie en werk zullen

combineren. Studenten worden intensief gecoacht, maar werken ook geleidelijk toe naar de zelfstandigheid die van professionals Sociaal Werk wordt verlangd. De leercoaching is bovendien zo opgezet dat de student zelf de regie houdt over zijn of haar leerproces. De begeleiding borduurt voort op het eigen leerplan van de student, maar wordt goed bewaakt door leerteambegeleider, werkplekcoach en studiecoach.

Het panel was tijdens haar bezoek ook onder de indruk van het Student Succes Centre, een laagdrempelige inlooplek, waar studentbuddy's van verschillende opleidingsdomeinen klaarstaan voor hun medestudenten. Studenten kunnen hier in een huiskamer-achtige setting binnenlopen voor vragen, begeleiding, time- en projectmanagementtrainingen of trainingen op het gebied van faalangst. Het panel is enthousiast over deze combinatie van een huiskamerconcept en een leergemeenschap.

Samenvattend is het panel van mening dat de begeleiding goed past bij de studentenpopulatie. Het panel is dan ook van mening dat standaard 8 voldoet.

6.9 **Standaard 9: Kwaliteitszorg**

De opleiding kent een expliciete en breed gedragen kwaliteitszorg, bevordert de kwaliteitscultuur en is gericht op ontwikkeling.

Oordeel

Voldoet

De opleiding streeft naar een breed gedragen systeem van kwaliteitszorg dat is gebaseerd op de PDCA-cyclus. Deze cyclus is onder meer gericht op het vergroten van studie- en studentsucces en de kwaliteit van leercoaching. De PDCA-cyclus gaat uit van een aantal doelen (Plan) die zijn onder meer zijn gebaseerd op data, evaluaties en input van het werkveld. De opleiding werkt vervolgens met behulp van een jaarplan aan het verbeteren van de onderwijskwaliteit (Do) en zet daarbij instrumenten in zoals inwerkbijschikkingen, intervisie en andere vormen van dialoog. De derde stap van de PDCA-cyclus (Check) bestaat vooral uit schriftelijke en mondelinge student- en docentenevaluaties, die na afloop van elke module plaatsvinden. De evaluaties leiden samen met de input van commissies tot een aantal verbeterpunten (Act) die de moduleteams in de betreffende modules doorvoeren.

Binnen de opleiding zijn verschillende commissies betrokken bij de borging van de onderwijskwaliteit. De curriculumcommissie is verantwoordelijk voor de kwaliteitsborging en actualiteit van het curriculum. De beroepenveldcommissie (BVC) van de bacheloropleiding Social Work heeft meegedacht over de ontwikkeling van de Ad en het programma gevalideerd. Ook de opleidingscommissie (OC) speelt een belangrijke rol in de kwaliteitscyclus. Uit de gesprekken die het panel met de opleiding voerde, blijkt dat de beoogde Ad nog geen eigen OC heeft, maar wel werkt aan de samenstelling van een nieuwe OC. Deze commissie zal in opzet en werkwijze vrijwel hetzelfde functioneren als de OC die voor de bacheloropleiding in het leven is geroepen. De OC adviseert de opleiding als een 'critical friend', agendeert jaarlijks twee á drie onderwerpen, en geeft de gewenste ontwikkelingen aan door middel van prestatie-indicatoren. In de OC praten ook twee docentleden mee over de doorontwikkeling van de Ad. Het is de bedoeling dat in de OC ook twee studentleden zitting nemen, die meedenken over zaken als de opzet van het programma, de organisatie van het programma en de studielast. De studentleden ontvangen hiervoor een vergoeding.

Bevindingen en overwegingen

Het panel is van mening dat de opleiding de kwaliteitszorg goed heeft georganiseerd. De opleiding werkt systematisch aan het verbeteren van kwaliteit en doorloopt daarbij een aantal duidelijk te onderscheiden stappen. Curriculum-, beroepenveld en opleidingscommissie vervullen een duidelijke rol.

Ook studenten krijgen de kans om over belangrijke zaken mee te denken en te praten. De opleiding organiseert na elke module studentevaluaties, waarin studenten hun mening geven over onderwerpen zoals de inhoud van de modules, werkbaarheid, moeilijkheidsgraad en relevantie voor de beroepsontwikkeling. Uit de evaluaties komen verbeterpunten voort, die de opleiding zo snel mogelijk een plaats geeft in het programma. Wanneer de aanpassingen grotere gevolgen hebben voor de opbouw van het onderwijsprogramma, legt de moduleleider de verbeterpunten voor aan de curriculumcommissie. Indien nodig wil de opleiding een snellere evaluatiecyclus inrichten.

Samenvattend is het panel van mening dat de opleiding goed over het borgen van kwaliteit heeft nagedacht. Het kwaliteitssysteem is duidelijk en navolgbaar ingericht. Het panel is van mening dat standaard 9 voldoet.

6.10 **Standaard 10: Toetsing**

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Oordeel

Voldoet

Het toetsprogramma van de Ad SW-gz volgt de modulaire opbouw van het curriculum en gaat uit van een mix van toetsvormen en toetsen. In de meeste modules staan een of meer beroepsauthenticke opdrachten of beroepsproducten centraal. Bij sommige modules krijgen de studenten ook met kennis- en vaardigheidstoetsen te maken. In de doorlopende module gericht op professionele ontwikkeling houden de studenten een portfolio bij, dat bestaat uit formatieve en subjectieve opdrachten. In dit portfolio reflecteren studenten op hun eigen handelen en hun beroepsmatige ontwikkeling

In de toetsing is een belangrijke rol weggelegd voor het geven en ontvangen van feedback. Aan de hand van formatieve opdrachten, begeleidingsgesprekken en de bespreking van resultaten en toetsen, krijgen studenten voortdurend feedback op hun inzet, resultaten en ontwikkeling. Deze feedback geeft studenten inzicht waar ze staan in hun leerproces en stimuleert hen om te reflecteren op hun ontwikkeling als professional.

Studenten ronden hun opleiding af met een afstudeerprogramma, dat uit verschillende onderdelen bestaat. Aan het eind van de module Onderzoek en in de Praktijk Innoveren stellen studenten als beroepsproduct een advies op. Voor de module Methodiek op Maat maken ze een begeleidingsplan. Als laatste werken de studenten in de module Professionele Ontwikkeling aan het formuleren van een visie in de vorm van een reflectieverslag. Tenslotte voert de opleiding met alle studenten een eindgesprek. In dit gesprek laten studenten zien wat hun eigen visie is op sociaal werk, en hoe ze op zichzelf reflecteren als persoon en als professional.

Bevindingen en overwegingen

Het panel is positief over de wijze waarop de opleiding de toetsing heeft ingericht. De opleiding heeft een goed evenwicht gevonden tussen formatief en summatief toetsen. De toetsen staan duidelijk beschreven en de toetsmatrijzen zijn overzichtelijk en helder. Het panel vindt het ook mooi dat de opleiding ervoor heeft gekozen om in de toetsing uit te gaan van grotere eenheden en geïntegreerde toetsing, waarin zowel kennis, houding als vaardigheden van de student worden beoordeeld.

Uit het gesprek met vertegenwoordigers van de toetscommissie en de examencommissie bleek dat het toetsprogramma is in nauwe samenspraak met ontwikkelteam, curriculumcommissie, examencommissie en toetscommissie tot stand is gekomen. De keuze voor de toetsvormen en de wijze van toetsing wordt

gemaakt door de curriculumcommissie. De examencommissie is verantwoordelijk voor het borgen van de kwaliteit van de tentamens en examens en ziet toe op het naleven van onderwijs en examenregeling (OER). De examencommissie heeft de kwaliteitsborging van de toetsen gedelegeerd aan de toetscommissie.

Om vast te stellen of de opleiding de toetsen op uniforme wijze beoordeelt en een scherp beeld heeft van het vereiste niveau, zal de examencommissie de komende tijd veel kalibratiesessies organiseren. De examencommissie houdt daarbij nadrukkelijk rekening met het feit dat de Ad-opleiding zowel in Haarlem als in Alkmaar wordt aangeboden en zal locatie-overstijgend kalibreren. Bovendien is de examencommissie actief in een netwerk van examencommissies, dat zowel domein- als hogeschoolbreed is georganiseerd. De examencommissie heeft uit dit netwerk onder meer input verkregen over de eisen die andere examencommissies stellen aan de examinatoren in een Ad-opleiding en gaat ook kennis uitwisselen binnen het landelijke overleg van de Ad Social Work.

De opleiding heeft de toetsing van het eindniveau ingericht volgens het vier-ogenprincipe. Het panel las echter in de OER dat bij het bij mondelinge toetsen niet altijd mogelijk is om een tweede examinator in te zetten. In gesprek met de examencommissie bleek echter dat de opleiding dit ondervangt door gebruik te maken van een camera. De opname wordt later door een de tweede examinator bekeken, waarmee de onafhankelijkheid van de beoordeling is geborgd.

Het panel vroeg zich tot slot af hoe de opleiding het werkveld bij de toetsing betreft. De opleiding heeft ervoor gekozen om het werkveld een adviserende stem te geven in de toetsing. De werkveldbegeleiders geven de studenten op verschillende momenten feedback, en leggen hun op- en aanmerkingen vast in een formulier, zodat de opleiding kan zien wat studenten met de feedback gedaan hebben. Om te borgen dat het advies van het werkveld goed in de beoordeling wordt meegewogen, heeft de examencommissie in het aanstellingskader de eis opgenomen dat examinatoren over voldoende specifieke vakinhoudelijke kennis beschikken, en zelf in het werkveld actief zijn geweest.

Samenvattend is het panel van mening dat de opleiding de toetsing goed heeft uitgewerkt. De toetsing kent veel variatie, en sluit goed aan op de leerruitkomsten en modules. De examencommissie acteert proactief en het advies van het werkveld wordt goed meegewogen. Het panel is van mening dat standaard 10 voldoet.

6.11 Graad en CROHO-onderdeel

Het panel adviseert om de volgende graad aan de opleiding toe te kennen: Associate Degree
Het panel adviseert het volgende CROHO-onderdeel voor de opleiding: gezondheid.

Afkortingen

Ad	Associate degree
Ad SW-gz	Associate degree Sociaal Werk, gehandicaptenzorg
BKE	Basiskwalificatie Examinering
BoKS	Body of Knowledge and Skills
BVC	Beroepenveldcommissie
EC's	European Credits
ECTS	European Credit Transfer System
EMB	Ernstige meervoudige beperking
EQF	European Qualification Framework
hbo	Hoger beroepsonderwijs
LCZ	Langdurige Complexe Zorg
LVB	Licht Verstandelijk Beperking
LWP	Leerwerkplaats
mbo	Middelbaar beroepsonderwijs
MVG	Moeilijk verstaanbaar gedrag
NLQF	Nederlands kwalificatieraamwerk
NVAO	Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie
OC	Opleidingscommissie
OER	Onderwijs- en examenregeling
PDCA	Plan Do Check Act
SCC	Student Succes Centrum
TNO	Toets Nieuwe Opleiding

Het adviesrapport is tot stand gekomen in opdracht van de NVAO met het oog op de uitgebreide toetsing van de nieuwe opleiding Associate degree Sociaal Werk (Gehandicaptenzorg) van de Hogeschool Inholland.

Aanvraagnummer: AV-1844

Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie
Accreditation Organisation of the Netherlands and Flanders

Parkstraat 83 • 2514 JG Den Haag
P.O. Box 85498 • 2508 CD The Hague
The Netherlands

T +31 (0)70 312 23 00
E info@nvao.net
www.nvao.net